

2018-02-21

REMISSPROMEMORIA

FI Dnr 18-2727

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Förslag till ändringar i Finansinspektionens föreskrifter om positionslimiter

Sammanfattning

Finansinspektionen föreslår en ändring i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:22) om positionslimiter. Den föreslagna ändringen innebär att en typ av spreadkontrakt, så kallade EPAD-kontrakt, som används för prissäkring på den nordiska elmarknaden ska omfattas av samma positionslimiter som kontrakten i nordisk kraft, eftersom dessa båda kontraktsklasser har samma underliggande råvara. Syftet med ändringen är att positionslimiterna bättre ska överensstämma med regelverket för råvaruderivat och dess syfte. Finansinspektionen bedömer att den föreslagna ändringen inte medför några kostnader och att den heller inte får några andra konsekvenser av betydelse för vare sig företagen, konsumenterna, samhället eller Finansinspektionen.

Innehåll

1	Utgångspunkter	3
1.1	Målet med regleringen	3
1.2	Nuvarande och kommande regelverk	3
1.3	Regleringsalternativ	3
1.4	Rättsliga förutsättningar	4
1.5	Ärendets beredning	4
2	Motivering och överväganden	4
2.1	Behov av ändring gällande positionslimiter för nordisk kraft	4
2.2	EPAD-kontrakt inkluderas i positionslimiter för nordisk kraft	5
2.3	Anmälan av positionslimiter till Esma	5
3	Förslagets konsekvenser	6
3.1	Ikraftträdande och informationsinsatser	6

1 Utgångspunkter

1.1 Målet med regleringen

Sedan det nya direktivet om marknader för finansiella instrument¹ (Mifid 2 eller direktivet) och förordningen om marknader för finansiella instrument² (Mifir eller förordningen) började gälla den 3 januari 2018 tillämpas nya regler om positionslimiter för råvaruderivat och hantering av sådana positioner. Syftet med införandet av limiter för positioner i råvaruderivat är att komma tillrätta med alltför stora svängningar i råvarupriserna, förhindra marknadsmissbruk, främja en ordnad prisbildning och ordnade avvecklingsförhållanden samt främja integriteten på marknaden. Limiterna ska förebygga positioner som snedvrider marknaden. De ska också säkerställa konvergens mellan derivatpriserna under leveransmånaden och spotpriserna för den underliggande råvaran, utan att detta inkräktar på prisbildningsprocessen på marknaden för den underliggande råvaran.

Positionslimiterna fastställs av Finansinspektionen i form av föreskrifter, med stöd av ett bemyndigande i 6 kap. 1 § 44 förordningen (2007:572) om värdepappersmarknaden och med tillämpning av kommissionens delegerade förordning avseende tekniska tillsynsstandarder för tillämpning av positionslimiter för råvaruderivat³ (den delegerade förordningen). De föreskrifter som Finansinspektionen nu föreslår innebär en mindre ändring av de positionslimiter som Finansinspektionen tidigare har fastställt. Målet med den ändring som föreslås är att positionslimiterna bättre ska överensstämma med kraven i den delegerade förordningen.

1.2 Nuvarande och kommande regelverk

Den 3 januari 2018 trädde Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:22) om positionslimiter i kraft. Dessa föreskrifter grundas på Mifid 2-regelverket. Den föreslagna ändringen är en justering för att föreskrifterna bättre ska överensstämma med det regelverket.

1.3 Regleringsalternativ

Sverige är skyldigt att genomföra Mifid 2 och följa regelverket. Detta innebär att Finansinspektionen måste meddela föreskrifter som fastställer positionslimiter, samt vid behov justera dessa föreskrifter. Finansinspektionen bedömer att det inte finns något annat sätt att åstadkomma samma resultat.

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

³ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/591 av den 1 december 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU avseende tekniska tillsynsstandarder för tillämpning av positionslimiter för råvaruderivat.

1.4 Rättsliga förutsättningar

Av 15 a kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden framgår att regeringen får bemyndiga Finansinspektionen att meddela föreskrifter som fastställer positionslimiter för varje råvaruderivat som handlas på en handelsplats i Sverige. Positionslimiterna ska enligt samma bestämmelse fastställas enligt de beräkningsmetoder som bestämts av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma). De ska gälla alla positioner som innehas av en fysisk eller juridisk person, eller på en juridisk persons vägnar på aggregerad gruppnivå.

Finansinspektionen har genom 6 kap. 1 § 44 förordningen (2007:572) om värdepappersmarknaden fått bemyndigande av regeringen att meddela dessa föreskrifter. Med stöd av bemyndigandet kan Finansinspektionen meddela de föreskrifter som krävs för att fastställa positionslimiterna i enlighet med direktivet, och vid behov ändra föreskrifterna.

1.5 Ärendets beredning

Enligt 4 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet, innan den beslutar om föreskrifter, så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas konsekvenser och ge bland annat statliga myndigheter och näringslivet tillfälle att yttra sig. Av 5 § samma förordning framgår dock att om en myndighet bedömer att det saknas skäl att göra en konsekvensutredning, får myndigheten besluta om föreskrifter utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. Det framgår också att en sådan bedömning ska dokumenteras.

Eftersom den föreslagna ändringen är mycket liten och inte innebär utökade eller nya krav för någon enskild, använder Finansinspektionen i detta fall en förenklad process för att ändra i föreskrifterna om positionslimiter. Det innebär att ingen konsekvensutredning har gjorts och att remissen endast skickas till ett fåtal remissinstanser, som enligt Finansinspektionens bedömning kan komma att beröras av föreskriftsändringen. Remisstiden är också kortare än vanligt. Remissen har dock offentliggjorts på myndighetens webbplats i vanlig ordning.

2 Motivering och överväganden

2.1 Behov av ändring gällande positionslimiter för nordisk kraft

Reglerna om positionslimiter är helt nya för både marknadsaktörer och behöriga myndigheter och därför förs kontinuerligt diskussioner om regelverket. Det har visat sig att det finns ett behov av en mindre justering när det gäller de positionslimiter för Nordic Power (nordisk kraft) som Finansinspektionen har fastställt. Själva limiterna behöver inte ändras, men de så kallade EPAD-kontrakten, som beskrivs i nästa avsnitt, behöver inkluderas i den befintliga limiten. Samtidigt bör föreskrifterna ändras så att kontraktens

namn i bilagan anges på engelska, dvs. Nordic Power, eftersom de kallas så på marknaden.

2.2 EPAD-kontrakt inkluderas i positionslimiter för nordisk kraft

Den nordiska elmarknaden består av tolv elområden: fem norska, fyra svenska, två danska och ett finskt. Marknaden fungerar på så sätt att el kan handlas och levereras utan hinder så länge elnätens tekniska kapacitet att överföra el räcker till. När elnätens tekniska kapacitet är nådd uppstår begränsningar i överföringen av el som leder till att elpriserna i de olika elområdena skiljer sig åt. På Nasdaq Stockholm handlas en typ av spreadkontrakt, kallat EPAD-kontrakt, som används för att hantera risker kopplade till prisskillnader som beror på sådana överföringsbegränsningar.

EPAD står för Electricity Power Area Differentials, som betyder ungefär elområdesskillnader. Det underliggande värdet på EPAD-kontraktet är skillnaden mellan systempriset och det specifika elområdespriset.

Nordisk kraft och EPAD-kontrakt handlas både på Nasdaq Stockholm och på Nasdaq Oslo. Finansinspektionen har därför fört en dialog med bland andra den norska tillsynsmyndigheten Finanstilsynet om hur EPAD-kontrakten bör hanteras för att kraven i den delegerade förordningen ska uppfyllas. Eftersom handeln i respektive elområde ingår i beräkningen av systempriset, och den underliggande råvaran (nordisk kraft) är densamma för EPAD-kontrakt och systempriskontrakt, bedömer Finansinspektionen att positioner i de båda kontraktsklasserna går att avräkna mot varandra. Finansinspektionen anser därför att dessa kontraktsklasser bör omfattas av samma positionslimiter. Detta synsätt överensstämmer också med hur Finanstilsynet har beräknat och fastställt positionslimiter för nordisk kraft.

2.3 Anmälan av positionslimiter till Esma

Av artikel 57.5 i Mifid 2 framgår att Finansinspektionen ska lämna in en anmälan till Esma med den exakta positionslimit som Finansinspektionen avser att fastställa, i enlighet med Esmas beräkningsmetoder. Esma ska i sin tur, inom två månader efter att myndigheten tagit emot anmälan, lämna ett yttrande som fastställer i vad mån positionslimiten är förenlig med beräkningsmetoderna. Esma ska offentliggöra yttrandet på sin webbplats.

Finansinspektionen ska sedan justera positionslimiten i enlighet med Esmas yttrande eller motivera för Esma varför ändringen anses onödig. Om en behörig myndighet, som Finansinspektionen, inför limiter som strider mot Esmas yttrande ska den behöriga myndigheten omedelbart offentliggöra ett meddelande på sin webbplats med en utförlig förklaring till detta.

Finansinspektionen informerade Esma den 13 februari 2018 om sin avsikt att fastställa de aktuella positionslimiterna i nordisk kraft, inklusive EPAD-kontrakt.

3 Förslagets konsekvenser

Finansinspektionen bedömer att den föreslagna förändringen innebär en förenkling för de aktörer som berörs. Förändringen kommer inte innebära några ökade kostnader eller få andra kännbara konsekvenser för vare sig företagen, samhället, konsumenterna eller Finansinspektionen.

3.1 Ikraftträdande och informationsinsatser

Eftersom den föreslagna förändringen inte bedöms leda till några nya eller ökade krav för någon enskild, anser Finansinspektionen att förändringen bör kunna träda i kraft två veckor efter att den har beslutats och offentliggjorts.

Information om förändringen kommer att publiceras på Finansinspektionens webbplats, samt skickas till de aktörer som förväntas bli berörda.